

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 119/2021 van 8 juli 2021

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de bijlagen van het koninklijk besluit van 22 juni 2020 tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93quinquies van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412bis, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de artikelen 35 tot 37 en 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet (I) van 29 maart 2012 inzake e-notariaat (CO-A-2021-116)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en mevrouw Alexandra Jaspar en heren Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van vice-eersteminister en minister van Financiën, de heer Vincent Van Peteghem, ontvangen op 28 mei 2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

brengt op 8 juli 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 28 mei 2021, vroeg de vice-eersteminister en minister van Financiën het advies van de Autoriteit over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van de bijlagen van het koninklijk besluit van 22 juni 2020 *tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93quinquies van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412bis, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de artikelen 35 tot 37 en 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet (I) van 29 maart 2012 inzake e-notariaat (hierna "het ontwerp")*.
2. Het ontwerp beoogt de aanpassing/wijziging van de vier formulieren die als bijlage zijn gehecht aan het koninklijk besluit van 22 juni 2020 *tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93quinquies van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412bis, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de artikelen 35 tot 37 en 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet* van 29 maart 2012 inzake e-notariaat (hierna "het koninklijk besluit van 22 juni 2020"). Deze formulieren zijn modellen van de berichten en inlichtingen die door notarissen aan de belastingautoriteiten moeten worden verstrekt met het oog op een betere inning van de heffingen van de Schatkist, wanneer zij een akte van vervreemding of van hypothecaire aanwending van een voor hypotheek vatbaar goed of erfrechtverklaring of -akte opstellen¹. Deze formulieren bevatten informatie/gegevens, waaronder persoonsgegevens van de daarop vermelde natuurlijke personen.
3. Na de verzending van deze berichten en inlichtingen beschikt de fiscus over 12 werkdagen om de notaris kennis te geven van het bedrag van de verschuldigde belasting die aanleiding kan geven tot de inschrijving van een wettelijke hypotheek of het bestaan van een belastingschuld lastens de erflater of één van de personen vermeld in de akte of het attest van erfopvolging². Deze fiscale kennisgeving houdt een beslaglegging in door de notaris³ of brengt de aansprakelijkheid met zich mee van de notaris die de erfrechtverklaring of -akte

¹ Artikelen 93ter tot 93quinquies BTW-Wetboek, 412bis, 433 en 435 van het WIB 92, 157 en 157/1 van de Programmawet (I) van 29 maart 2012 alsook de artikelen 35, 37 en 43 van het Invorderingswetboek.

² Zie de artikelen 94quater van het BTW-wetboek, 434 van het WIB 92, 158 en 158/1 van de Programmawet (I) van 29 maart 2012 en 36 en 44 van het Invorderingswetboek.

³ Artikelen 93quinquies, van het BTW-wetboek, 435 van het WIB 92 en 37 van het Invorderingswetboek.

uitreikt die onjuiste gegevens bevat over de betaling van de schulden waarvan het bestaan is gemeld⁴.

4. Ingevolge de wet van 11 februari 2019 *houdende fiscale, fraudebestrijdende, financiële alsook diverse bepalingen* kunnen zowel de berichten en inlichtingen die notarissen aan de belastingadministratie moeten sturen als de fiscale kennisgevingen die de administratie aan de notarissen stuurt, elektronisch worden gedaan via het E-notariaatsysteem en dit met behulp van de voornoemde formulieren.
5. Het is niet de eerste keer dat de Autoriteit een verzoek om advies ontvangt over een normatieve tekst betreffende de gegevensstromen tussen notarissen en de belastingautoriteiten. De Autoriteit heeft in dit verband namelijk al adviezen nr. 103/2019, nr. 185/2019 en nr. 37/2020 uitgebracht.
6. In haar advies nr. 103/2019⁵ sprak de Autoriteit zich uit over een eerste versie van het ontwerp van koninklijk besluit *tot uitvoering van de artikelen 93ter tot 93quinquies van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 433 tot 435 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en de artikelen 157 tot 161 van de Programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake het e-notariaat*. Zij stelde in het bijzonder een gebrek aan voorzienbaarheid vast van de wettelijke normen⁶ (met name het BTW-wetboek, het WIB-92, het Invorderingswetboek en de Programmawet) die de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de notarissen en de fiscus zouden omkaderen.
7. Als antwoord op deze opmerkingen van de Autoriteit legde de minister van Financiën vervolgens een wetsontwerp voor "houdende wijzigingen *van het Wetboek BTW, het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, Het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake het e-notariaat*. De Autoriteit bracht het advies 185/2019⁷ uit betreffende

⁴ Zie de artikelen 45 van het Invorderingswetboek en 159 van de Programmawet (I) van 29 maart 2012.

⁵ Advies nr. 103/2019 van 5 juni 2019 betreffende (o.m.) een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 161ter tot 93quinquies van het BTW-wetboek, de artikelen 433 tot 435 van het WIB-92 en de artikelen 157 tot 161 van de Programmawet, inzake het e-notariaat. <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/publications/advies-nr.-103-2019.pdf>.

⁶ Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van de EVRM en artikel 6.3. van de AVG, dienen verwerkingen die gebaseerd zijn op artikel 6.1., punt c) of e) AVG omkaderd te worden door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn (zie ook overweging 41 van de AVG). De regelgeving dient dus op een voldoende precieze manier te bepalen onder welke voorwaarden en in welke omstandigheden de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt. In dit geval had de Autoriteit tekortkomingen vastgesteld met betrekking tot de voorspelbaarheid van het vaststellen van het doeleinde van de verwerkingen, de categorieën verwerkte gegevens, de verwerkingsverantwoordelijke en de bewaartermijn van de verzamelde gegevens.

⁷ Advies 185/2019 van 29 november 2019 betreffende een voorontwerp van wet houdende wijzigingen van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van de fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake het e-notariaat (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-185-2019.pdf>).

het voorontwerp van wet dat de wet van 23 april 2020 is geworden *houdende wijzigingen van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het Wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake de verwerking van persoonsgegevens via het e-notariaat* (hierna "de wet van 23 april 2020").

8. Het advies 37/2020⁸ betrof het ontwerp van koninklijk besluit dat het koninklijk besluit van 22 juni 2020 is geworden tot uitvoering van de artikelen 93 *ter* tot 93 *quinquies* van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412 *bis*, 433 tot 435 van het wetboek van het WIB 92, 35 tot 37 en 43 van het wetboek van invorderingen en 157 en 157/1 van de programmawet (i) dat 29 maart 2012, zoals gewijzigd bij wet van 23 april 2020 en die de vermeldingen/gegevens preciseert die via de voormelde formulieren moeten worden verstrekt.
9. Uit de toelichting bij het ontwerp blijkt dat het beperkt blijft tot de wijziging van de vier formulieren die bij het koninklijk besluit van 22 juni 2020 zijn gevoegd, teneinde "*vergetelheiden en fouten*" die daarin zijn aangetroffen, te corrigeren en aldus zo spoedig mogelijk "*de juridische zekerheid van alle verzendingen te verzekeren*". In dit verband begrijpen wij dat, indien deze formulieren reeds "*vergetelheden en fouten*" bevatten met betrekking tot bepaalde daarin vervatte informatie/gegevens, dit zou kunnen leiden tot onzekerheid over de waarheidsgetrouwheid/werkelijkheid van de verzamelde gegevens en, bijgevolg, over het mogelijke bestaan van een belastingschuld en het bedrag daarvan. Deze onzekerheid zou ook de aansprakelijkheid van de betrokken notarissen ten onrechte aan het licht kunnen brengen. Wat de persoonsgegevens van de daarin genoemde natuurlijke personen betreft, brengt het ontwerp kleine wijzigingen aan.
10. Daarom zal dit advies niet ingaan op de verwerking van persoonsgegevens als zodanig, die is ingevoerd bij de wet van 23 april 2020 en het koninklijk besluit van 22 juni 2020, maar zich beperken tot een analyse van de noodzakelijkheid en de evenredigheid van de persoonsgegevens die worden verzameld via de bovengenoemde formulieren, zoals gewijzigd bij het ontwerp.

⁸ Advies nr. 37/2020 van 15 mei 2020 betreffende een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van de artikelen 93 *ter* tot 93 *quinquies* van het wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, de artikelen 412 *bis*, 433 tot 435 van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de artikelen 35 tot 37 en 43 tot 45 en 47 van het wetboek van de minnelijke en gedwongen invordering van fiscale en niet-fiscale schuldvorderingen en de artikelen 157 tot 159 en 161 van de programmawet (I) van 29 maart 2012, inzake e-notariaat (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-37-2020.pdf>).

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

11. De Autoriteit herhaalt dat artikel 5.1.c) van de AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van "minimale gegevensverwerking").
12. Krachtens de artikelen 412bis, 433 van het WIB 92, 93ter van het WBTW, 35 en 43 van het Invorderingswetboek, 157 en 157/1 van de Programmawet (I) van 29 maart 2012, zoals gewijzigd bij de wet van 23 april 2020, moeten de volgende (categorieën van) persoonsgegevens worden meegedeeld aan de belastingadministratie :
 - de identiteit van de afzender: de naam, voornaam, hoedanigheid, adres en ondernemingsnummer;
 - de identiteit van de eigenaar of houder van een zakelijk recht (als het natuurlijke personen betreft⁹): de naam, voornamen en het identificatienummer van het Rijksregister, of bij gebreke daaraan het identificatienummer bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, of bij gebreke aan zulke nummers, hun geboortedatum;
 - De identiteit van de erflater, zijn erfgenamen en legatarissen, of de begunstigden van een door de erflater gemaakte contractuele erfstelling (voor zover het natuurlijke personen betreft¹⁰): de naam, de voornaam en, in voorkomend geval, het identificatienummer van het Rijksregister of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van de betrokkenen, of, bij gebrek aan zulke nummers, hun geboortedatum.
13. Daarnaast worden ook gegevens opgevraagd over het onroerend goed dat het voorwerp uitmaakt van de akte : de aard van het goed, het adres, het nummer van de kadastrale legger, en indien deze gegevens gekend zijn, de verkoopprijs en de hypothecaire toestand. Deze gegevens maken het mogelijk de betrokken goederen in verband te brengen met een natuurlijke persoon en zijn derhalve persoonsgegevens.
14. De artikelen 1, 2, 3 en 4 van het ontwerp strekken tot wijziging van respectievelijk de formulieren die zijn opgenomen in de bijlagen 1, 2, 3 en 4 bij het koninklijk besluit van 22 juni 2020, waarin onder meer de persoonsgegevens van de in die formulieren genoemde

⁹ Indien de eigenaar of de houder van het zakelijke recht op het betrokken goed een rechtspersoon is, zijn de gegevens van de rechtspersoon geen persoonsgegevens als bedoeld in de AVG. Zie in dit verband artikel 1 van de AVG , gelezen in het licht van overweging 14 van de AVG, die als volgt luidt: *De bescherming die door deze verordening wordt geboden, heeft betrekking op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Deze verordening heeft geen betrekking op de verwerking van gegevens over rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen, zoals de naam en de rechtsvorm van de rechtspersoon en de contactgegevens van de rechtspersoon.*

¹⁰ Zie voetnoot hierboven over de rechtspersonen.

natuurlijke personen worden gespecificeerd die door de notarissen aan de belastingautoriteiten moeten worden meegedeeld overeenkomstig de voornoemde wettelijke bepalingen.

15. Volgens het ontwerp moeten, wat de gegevens over de identiteit van de afzender betreft, de naam, voornaam, hoedanigheid (die in voetnoot 2 van de formulieren wordt gedefinieerd als "*hoedanigheid van de ambtenaar alsook zijn coördinaten: notaris, aankoopcomité*"), adres, ondernemingsnummer, telefoonnummer altijd worden meegedeeld en kunnen faxnummer en e-mailadres worden meegedeeld. Het ontwerp brengt evenmin wijzigingen aan met betrekking tot de persoonsgegevens van de dossiereheerder die openbaar mogen worden gemaakt : naam, voornaam, telefoon- en faxnummer en e-mailadres.
16. Wat betreft de identificatiegegevens van de natuurlijke personen die in de vier formulieren in kwestie worden genoemd (eigenaar, vruchtgebruiker, erfpachter, opstalhouder, de cujus, erfgenamen, legatarissen, begunstigden van een contractuele instelling), blijven de gevraagde gegevens altijd beperkt tot de naam, de voornamen en het persoonsnummer. Het ontwerp wijzigt voetnoot 6 van de genoemde formulieren, waarin wordt gespecificeerd wat wordt bedoeld met "persoonsnummer", door na de woorden "identificatienummer van het Rijksregister of, bij gebrek daaraan, het identificatienummer bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, of, bij gebrek aan zulke nummers, hun geboortedatumen", de zinsnede "en hun adres " toe te voegen.
17. Wat betreft de persoonsgegevens in verband met onroerende goederen, schepen en vaartuigen die op de formulieren in de bijlagen 1, 2 en 4 worden vermeld, verandert het ontwerp op dit punt niets.
18. De Autoriteit merkt op dat de gegevens die via de formulieren in kwestie worden verzameld, zoals gewijzigd door het ontwerp, niet buitensporig zijn in verhouding tot het beoogde doel.
19. Evenwel is enerzijds het faxnummer in 2021 niet langer een gangbaar communicatiemiddel en wordt het niet meer beschouwd als een noodzakelijk, adequaat en relevant contactgegeven. Daarom zou het niet meer gevraagd mogen worden, zelfs niet op facultatieve basis. En anderzijds is het adres in casu weliswaar een relevant en noodzakelijk gegeven aan de hand waarvan de betrokkenen met zekerheid kunnen worden geïdentificeerd, wanneer het identificatienummer in het Rijksregister of bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ontbreekt, maar deze gegevens hadden in beginsel al in de relevante wettelijke bepalingen

moeten zijn vermeld¹¹. Volgens het legaliteitsbeginsel is een delegatie aan de koning "niet in strijd met het legaliteitsbeginsel, mits de delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de wezenlijke bestanddelen vooraf door de wetgever zijn vastgesteld"¹². In casu is de koning op grond van de relevante wettelijke bepalingen evenwel niet bevoegd om uit de (categorieën van) gegevens die de wetgever heeft vastgesteld de persoonsgegevens te kiezen die via de voornoemde formulieren worden verzameld.

OM DIE REDENEN, de Autoriteit

oordeelt dat volgende aanpassingen van het ontwerp zich opdringen:

- schrappen van het faxnummer (punt 19);

vestigt de aandacht van de aanvrager op het volgende:

- in de desbetreffende wettelijke bepalingen opnemen dat het adres van de eigenaar, van de houder van het zakelijk recht op het betrokken goed, van de erflater, van zijn erfgenamen of legatarissen en van de eventuele begunstigde van een contractuele instelling zal worden gevraagd (punt 19).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur

¹¹ Cf supra punt 12.

¹² Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1_o; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1_o; Arrest 44/2015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4_o; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.: advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april, punt 2.2.